

Пронађено 27 страница писама краља Милана Обреновића која мењају историју

Пронађено је непознатих 27 страница писама краља Милана Обреновића Александру Обреновићу, која ће променити поглед на српску историју. Писма се налазе у Кутку породице Обреновић који је направљен у Удружењу за културу, уметност и међународну сарадњу „Адлигат“.

Виктор Лазић, председник Удружења Адлигат, каже: „Отац сина, бивши краљ садашњег краља подучава како да влада, даје му информације како да тајно набавља наоружање, а то је оружје које ће касније прославити српску војску у Балканским и у Првом светском рату. Краљ Милан пише из Беча 1897. године, на изванредном француском језику. Занимљиво је да на једном месту бивши краљ предвиђа скору пропаст Србије, а повремено и оштро критикује понашање краљице Наталије и Николе Пашића“.

457/41 *Blau* *William*
1899

J'muche soi

L'imitoch v'end de me communiquez la depêche au sujet de
la demarche de Rosen. Je suis pour ma part frappé qu'artant que je
sais jusqu'à présent on ne t'a rien répondu au sujet de son refus de
l'entendre avec la Bulgarie et qu'on te lance dans les bras cette
femle. De toute ta réponse parfaite mais j'aurais voulu que le
gouvernement russe avait pu voir une preuve des dispositions
correctes de la Serbie dans le refus d'accéder à la demarche du
gouvernement Bulgare et dont il avait obtenu communication au
gouvernement Impérial et que tu exprimais l'espérance que les mêmes
conseils seraient données à Sofia.
D'un retour en Bulgarie: ce ne sont pas les Bulgares et immédiatement
dans la presse. Pour moi c'est une intrigue des Bulgares et immédiatement
les Russes ont été forcés à l'écouter quand pouvait contrecarrer les
intents de leur enfant chéri.
Quel est l'accueil qu'on fera à ta réponse. Je suis convaincu qu'elle
plaira et moi qu'elle déplaira fortement à Pétersbourg. Je connais les
Russes pour savoir qu'ils veulent nos cartes comme des bijoux et
que du moment qu'ils le veulent une intention est en acte pour nous.
Ils trouveront que ta phrase finale sur la question d'indépendance
à leurs ordres et que tu es bien audaceuse à parler ainsi. Pour moi
c'est le commencement de ta rupture personnelle avec la Russie,
qui t'a tenu depuis longtemps de la fronde. Ce sont leurs
influences qui ont contrecarré son mariage avec la puissance de guerre,
que le Roi et le peuple que demandent dans la question des
armes et tout pour leur jeu de symphonie et caracatures etc

Заменик управника Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ и један од најбољих српских експерата за дигитализацију, Адам Софронијевић, био је координатор набавке писама и задужен је за њихову дигитализацију: „Писма су набављена ван земље, усред пандемије вируса ковид, па је био

прави подвиг спровести овакву акцију. Захваљујемо се Милошу Јанковићу и Стеванки Чешљаров који су правовремено, у доба највеће кризе, пружили неопходну подршку да ова писма стигну у земљу. Сада је на реду њихова дигитализација, а планирамо и да урадимо дигитални модел и препознавање рукописа краља Милана на основу текста ових писама. То значи да ће сваки следећи краљев рукопис рачунари моћи аутоматски да препознају међу стотинама хиљада различитих страница, чак иако не постоји други доказ да се заиста ради о краљевом рукопису. Са научне тачке гледишта, већ само то овим писмима даје огроман значај.“

За верификацију аутентичности и значаја писама новинари су се обратили Сузани Рајић, шефу катедре за Историју српског народа у новом веку Филозофског факултета у Београду: „Писма су од прворазредног значаја и свакако ће утицати на поимање српске историје крајем XIX века и на то како доживљавамо краља Милана. Писма су непозната и аутентична. Велика је ствар што су сада доступна јавности. У њима краљ Милан излаже читав државно-политички програм свом сину, подучава га како би требало да поступа у владању, открива му тајне које је сазнао у владарским и дипломатским круговима Беча и саветује га како да наоружа Србију пред велике промене које долазе у Европи“.

Удружење Адлигат планира да се обрати најстручнијим научним институцијама у земљи како би писма добила научну обраду и ушла у корпус знања нашег народа о сопственој прошлости. Планирано је њихово објављивање у форми монографије.

У Кутку породице Обреновић у Удружењу Адлигат могу се видети гардаробер и тоалетни сто са столицама краљице Наталије Обреновић, први познати рукопис петогодишњег кнеза Михаила Обреновића и књиге из кнежеве личне библиотеке, штап краља Милана и многи други предмети. У оквиру овог Удружења отворени су Музеј књиге и путовања и Музеј српске књижевности.